

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 1/2 — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hét napos kis példányos 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többnapos
hirdetéseket a kiadó jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj n
den külön beiktatást 80 kr

Lefegyverzés és fegyverjog.

Debreczen, szept. 5.

Nép-milliók esdő reménye teljesül? . . .

Isten-ország száll a földre le? . . .

Uj Messiás született, aki annak az elsőnek magasztos elvét valósítja meg, akit éppen azért, mert a különböző nyelvű faj, hajlamu embereknek egy nagy, egyetlen társadalomra, testvéri szeretettel összekötését akarta s erre öröszéről a végtelenségig, egészen a kereszt-halálíg áldozatkész példát adott, — az emberiség legműveltebb nemzetei, vallásos tisztelettel illetnek? . . . Mert nem kevesebbet jelent e tartalmas szó: **le f e g y v e r z é s.**

Nem új eszme . . . sőt azt mondhatjuk nemis csak eszme már. Hiszen szinte kétezer éve annak, hogy Krisztus, szerény körben — s Apostolai, szervezett társadalomban, az őskeresztény egyházban, a szocializmus legvégsőbb határáig megvalósították, amidőn vagyunkat egymással közlő testvériségben egyesítették nyelv, faj, foglalkozásra való tekintet nélkül az embereket; a fegyvert pedig száműzték.

Hát volt idő már, amikor úgy látszott, hogy az emberiség aranykora elérkezett, a mennyország földre szállt.

De nem tartott sokáig . . . Amíg közel éltek ama társadalom tagjai a péld-

aképhez és még csak kevesen vettek benne részt: megbecsülték s féltékeny hatalom és irigy önzés által ellene kiárasztott üldözések daczára is ragaszkodtak hozzá. De mikor terjedt s elismertetés nyert: éppen vezereit kapta meg az elbizakodás, a hatalomvágy, a kik kezeltfogva a föld hatalmasaival megragadták a f e g y v e r j o g o t s üldözöttekből, üldözőkké váltak.

És az Istenország elszállt a földről. Itt maradt csak az önzés, az egymás-iránti féltékenység, a gyűlölet és harc; nyomában kelet a nyomoruságos küzdelem a létért; mert még a fáradságos munka sikereivel is a kielégíthetlen Molokh — a szövetségzett fekete és véres militárizmus töltözött.

Igy van ez már több mint másfél évezred óta. S meddig lesz így: ki tudná megmondani, éppen korunkban, amikor a munka gyümölcsét még békében is, a m i l i t a r i z m u s n y e l i e l ?

Uj Messiás jelent meg, aki le f e g y v e r z é s és megtöri végképp a f e g y v e r j o g népeket kiemésztő hatalmat . . . És ez a muszka czár lenne?

Keserű gunykeppen, e türhetlenekké vált napokban — egy autokrata (!), akinek hatalma éppen a f e g y v e r j o g alapján épült szörnyen féltelmessé: nyul be az elnyomott szenvedők, a kiélt nemzetek szíve mélyébe s hozza onnan felszínre és löki hatalmas sor-

sosai, — uralkodók és államkormányok elébe az emberiség és emberség — humanizmus — titkon ápolt és csak a szocializmusban zavarosan nyilatkozó kívánságát: **« l e k e l l f e g y v e r z n i ! »**

A nemes erkölcsiség által áthatott kevesek — nem nézve kitől jön a jelző — őszintén üdvözlik; az erkölcsiséggel kaczerkodók, úgy mutatják, hogy csatlakoznak hozzá. A hatalmasságok és nemzetek, érdekeik szerint itélik meg; s csak ha ezek kielégítést nyernek s ahozképest rendeztetnek el az állami birtok- és politikai viszonyok, hajlandók lefegyverezni. Ismét mások, utópianak tartják.

Miképp itéljük mi, ha látjuk, hogy az indítványt az orosz czár teszi és diplomáciája közvetíti, akiknek hitele nagyon kétséges; mert hiszen éppen ők születtek es növelkedtek oly viszonyok közt, amelyekben a világhatalomra terjeszkedés volt mindig a mozgó rugó, s abból sok van még hátra, ami be nem végeztetett. Hiszen az orosz birodalomban vannak európai és ázsiai, — szabadeágért élő finn, lengyel, cserkesz, tatár sat. sat. sat. legazott helyzeiben s még csak most kezd betolakodni a khinai roppant birodalomba. Azért talán, hogy minél nagyobbra növekedjék a mandanirok diszes czopfja? . . . Még csak most küzdözgeti a fegyvereket Mon-

Emlékezés Ceméthere.

A «Debreczen» eredeti tárcaja.

Folyt. és vége.

III.

Nem állhatom meg, hogy rá ne mutassak arra a büszke érzésre, amely minden egyes honvédnek is, aki abban a b r a n y i s z k ó i d i a d a l - b a n részt vett, dagasztotta kebelét, amikor a szabadságharcot követő legszomorúbb napokban is arra visszaemlékezett. Erre csak egy, majdnem adomaszerűnek látszó példát hozok fel.

A s á r o s p a t a k i r e f. K o l l é g i o m b a m e n - k ö l t ű n k a b u k a s t k ö v e t ő s z ö r e n y ű m e g o r l á s e l ő l. P e r s z e m a g u k k a l v i t t ű k o d a e m l e k e z é s e i n k e t . . . l e l k e i n k n e k k e d v e n e z é s e l y o m h a t l a n m e n y i l a t k o z a s a v o l t, h o g y ö s s z e j ö v e t e i n k b e n a s a j a t k ö z v e t l e n t a p a s z a l a t a i n k a t f e l h o r d t u k. S m i t a g a d á s ? a z o k a n y i l a t k o z á s o k n e m j a r t a k m i n d e n d i c s e k e d é s n é l k ű l s o l y k o r o l y k o r ö n d i e s ő i t e s ű n k b e n e g y i k m á s i k t á r s u n k a t g u n y n y a i e s i p d e s t ű k i s.

Volt egy igen széreny, hallgatag komoly, rendkívül szorgalmas, de nagy testi erejű palvátarsunk. K Karolynak hívták s Szatmarmegye Györgytelek községében honospariexcellencia «kurta-nemes» család sarja volt. Ez, amint lehetett, elvonatkozott az ifjusági zajos összejövetelektől s nem s dícsékedett honvéd-bravourjaival. De éppen ezért az in-

cselkedői szerető ifjú erkölcs őt fogta ki leginkább szurkálásai tárgyául.

Különösen, bár mindenki tudta, hogy amiként minden epékziab fiu, még ha sor alá nem e-ezt is, mintahogy ő mar e-ezt, ha fegyvert birt fogni, ott volt — a szent — harcban: az én Karolyomat szán ekekan azzal merték bántani, hogy «édes anyam rokojajába fogódzva, ott hon kukolt.» Ez már neki is több volt mint elűrhette volna. Felfokozott dühe falrengető kiáltásban tört ki: «Voltam te . . . Branyiszknál? . . . Mellére ütör, ugy, hogy döögött az ömerletes kebel . . . »En ott voltam!» — S az évelődők sürgösen kotródak közlelebből, nehogy a megbántott «Branyiszkói hős»-nek, mar ott bebizonyított karjai erejével érintkezésbe jöjjenek s kikapják megérdemelt, erzekeny részét.

Ez a «branyiszkói diadal» volt az én Karoly bajtársamok egész életében, még lelkész szép pályafutásában*) is mindhalálíg megmaradt egyetlen büszkesége.

De hogy milyen jogos is volt e büszkeség: elképzelhetnék hölgyeim es Uraim! . . . ha látnák azt a helyet, amit mi láttunk tegnap akik az Önök nevében is ott jartunk, mert akkor közelítőleg megmerhetnék azt a roppant erőfeszítést, azt a halalmegvetést követelő elszántságot, amit Guyon gyenge honvéd hadosztálynak kifejtetni kellett es ki is fejtett,

*) mint a Bőrvélyi jobb jövedelmű egyház lelkésze, s Nagy-Károly — egyházmegyei tanácsbíró — pár éve közbecsültetésben halt el.

hogy ezt a Szepes-Váralja felől hirtelen meredeken, 758 méter magasságra emelkedő hágót a tulnyomó számu, jólfegyverzett es hadszereelt, nyert diadalai által jólhangolt, amellet erős aloldásokban győzelmében most is méltan h z k o d ó e l l e n s é g t ő i — k i e r ő s z a k o l j a.

Valóban megtudom magyarázni azt a banatos érzést, mely a mi drága hölgyeink arcán tükrözött t, a mult het végen, mikor a kellemetlen időjárás gárolta a kirándulást s ugy vélték hogy el is mulik s a honleányi buzgósággal fűzött koszorut nem lesz akik elvigyék a branyiszkói honvedhősök emlékköve-re. A jó Isten meghallotta kedves leányai sóhajtását tegnapre fel-éges időt derített. És mi a meny nyen lehetett, az itthonmaradottak lelkes jó kívánsái között elindultunk a nem nagyon rövid utra, atveve az aldat a fürdő társaságtól, a meyer tőünk Branyiszkóra inezett, az emiélkre felteendő koszoruvá s derült hangu ataban — Kis-Sáros, Zseb, Szinye, Moonya, Szinye-Ujfalu, Bertót, Hedri, Fries es Siroka völgyes, — halmos- határain által, amelyeken a takarásra váró arpa, zab, lep, löhere s kolompér stb. tavaszvetések terjedése s ki ü n ő v o l t a m e g e z e f o l n a l a t s z i k a S a r o s - v a r m e g y é r ő i h i r e s z t e l n i s z o k o t t s z e g é n y e g e t . . . e l v i t t ű k a m i n d k é t o d a l r ó l g y ö n y ö r ű f e n y v e s e l s z e g e t t b r a n y i s z k ó i s z o r u l a t o n f e l f e l a b o r a n y i s z k ó i h á g ó n a l l ó e m l é k k ö h ő z, a m e l y n e k s z o m s z e d s á g á b a n, a v i h a r j a r t a m a g a s b a n e s a k e g y a k a l v á r i a i k i n o s j e l e n e t e t á b r á z o l ó s z e n t f ű l k e e s

tenegrónak. Azért talán, hogy legyen mivel megőrizni a kecskéket a Fekete-hegyekben? Még csak most fogadta a román királyt, bolgár fejedelmet s hívja keblére a balkánfelszigeti zavargó elemeket. Azért talán, hogy mint kegyes atya megóvja őket egymástól s nehogy a nagyon szeretett török és osztrák császárral bajba keveredjenek . . . ami annyira fájna a czár békeszerető szívének, hogy ezért elvetné magától, még ha a Péter-cári hagyomány értelmében Konstantinápoly, Boszporusz és a Dardanellák birtoka elébe hullna is?! . . .

Bizony közelit a világ vége. A k h i l i a s m u s, az első keresztyén világ utópiája szerinti ezeréves boldog ország ideje itt van . . . A Cár az emberiség új Megváltója szállítja a földre; azért öltözik e modern orthodoxz, zsákba és darócza ősei elkövetett bűneiért vezekelve és meglagadva hagyományait az emberiség üdvéért?!

Örvendjete föld népei! . . . Nem lesz többé elnyomás, kancsuka, szibériai ólombánya, leigazás; nem kell féltetők hódítóktól többé szabadságokat, munkatok gyümölcsét, a kedves hazai földön templomaitokat, nemzeti nyelveteket, fiaitokat; őseitek kegyelettel ápoló sirhalmain ültetett virágaitokat nem gázolja le többé a fegyveres csődület, a kozák lovak patkója!

Örüljete hatalmasok és legyetek b zton, fegyverjogon eddig szerzett foglalásaitokat békében birhatjátok. A megrabolt hatalmak, nemzetek a mostani status-quo alapján lefegyvereznek, s nem fenyeget többé, nyakig fegyverben — a revanche.

Az országok jövedelme, a milliárdok csak a békés kultúra — tudomány, művészet, mezőgazdaság, kereskedelem, kis és nagy ipar előmozdítására fordíthatnak s adó csak annyi és azért lesz, hogy egy-egy szegényebb halandó, vagy elemi

csapás által sujtott vidék a gazdagok feleslegéből társadalmilag felsegíttessék. A szocializmus kielégítést nyer, elveszti létjogosultságát s zavargói beleolvadnak a közboldogság harmóniájába!

Boldog idők . . . Istenország a földön! . . .

Fogjátok szaván a muszka czárt, császárok, királyok, kis és nagy fejedelmek, nemzetek. Ragadjátok meg, de minél hamarabb, míg új megsíratatlan katasztrófa nem történik: szövetkezetek általános és örökérvényű szentallianciba arra, hogy végérvényesen a fegyverjognak s a népek életerejét felemészítő hadszerelemből lefegyvereztek — egyakarattal és ennek nyomatókat is adtok azzal, hogy közöserővel csavarjátok ki a hűtlen kezéből a fegyvert, aki a szövettségbe be nem állna, vagy feltételeit megtartani nem akarná. „A ki fegyvert fog, annak legyen vége fegyverrel!”

Fogjátok szaván a muszka czárt; mert bizony, ha andalogva sokáig elidőztök mámorító gyönyört árasztó eszméjén: keserűen fogjátok tapasztalni, hogy a diplomácia, ha még amellet muszka is, nem bír állandósággal, csak — a r á s z e d é s b e n . . . a l e f e g y v e r z é s i l l u z i ó k é n t s z é t f o s z l i k s m a r a d b i t o r h a t a l m á b a n s m é g i n k á b b e r ő s h ű l v e — a f e g y v e r j o g.

— a — r.

A kiegyezés.

Szept. 5.

Míg a parlamenti pártok közül a nemzeti és néppárt tegnap este tartotta értekezését, a szabadelvű part pedig csak ma tartja meg, addig a függetlenségi és 48-as Kossuth-part már szept. 2-án tanácskozott a politikai helyzetről és az elfogalando állaspontról, amikor delután 5 órakor Kossuth Ferencz elnökielte alatt értekezletet tartott, melyen a párt tagjai nagy számban jelentek meg. Az elnök a párt üdvözlése után bejelentette, hogy a Zimándy,

Zelenyak és Lepsényi által elkövetett merénylet által az ország minden részében keltett megbotránykozásnak újabb kifejezést adtak Karczag és Losoncz városok, a nógrádi ág. hitv. esperesség, a gömörmezei kör, az aradi Kossuth Lajos egyesület, a jászberényi kör, Eger városa, a komáromi polgari kör és a dorozsmai népkör.

Az elnök előterjesztette, hogy a letenyi kerület választó polgárainak túlnyomó többsége kérvényt intéz a képviselőházhoz, melyben kéri, hogy a képviselőház a kerület képviselőjét, Lepsényi Miklóst leköszönésre szólítsa fel. E kérvény benyújtását az elnöknek, I l l y é s B á l i n t országgyűlési képviselő jelentette be.

Az elnök előterjesztette Polónyi Géza-nak a párthoz intézett ismert átíratat, a legutóbbi ülésen rajta esett és dr. Berzeviczy Albert alelnök által elkövetett sérelem tárgyában.

Beható vita után, melyhez többen hozzá szóltak, a párt elfogadta Mülek Lajos indítványát, hogy egy bizottságot küld ki György Elek elnökielte alatt, azzal a megbízással, hogy a képviselői szólásszabadságon esett sérelemre és az ezzel összefüggő kérdésekre vonatkozólag tegyen előterjesztést a párthoz és lépjen érintkezésbe a nemzeti párttal a megindítandó akcióra való egyöntetű megállapodás céljából.

A bizottság tagjai: György Elek, Mülek Lajos, Boda Vilmos és Hentaller Lajos.

Az értekezlet áttért ezután a tulajdonképeni napirendre. Kossuth részletesen ismertette a jelen politikai helyzetet és azon megdöbbentően elszomorító és törvénytelen jeleéseket és eseményeket, melyek a szűnet alatt, különösen az ischli és becsi tárgyalások folyamán történtek meg. Indítványozta, hogy már az első ülésen interpellációval lépjen akcióba a párt.

A vitát Eötvös Károly nyitotta meg, ki indítványozta, hogy fogadtassék el Kossuth Ferencz amaz előterjesztése, hogy a becsi lefolyt tárgyalásokra vonatkozólag már az

»C h v a l a - B o h u « — hála Istennek — nevet viselő korcsmaház van s felette mostek ég tárukt s mindenkoron a h o n v é d n é v e l t e l j e s ö r ö k d i c s ő s é g l e b e g.

Mindenekelőtt missziókhöz képest, a Szepes-megye által természetes szikla tömbökből rakott alapon emelt, a honszeretnek ama hihatalan érdemével branyban nem levő, nagyon kezdetleges műv. pyramisra feltették a külföldi koszorút. Ezt a tenyt követte a szikla-alap parkányára kiállott Serédi P. Lajos rögtönzött beszéde.

Ah! . . . h e n a z t a z i m a s z e r ű h o n f i e r z e s t é s á l d á s t l e h e l ő b e s z é d e t m o s t v i s s z a a d n i t u d n á m ! . . . M e g p r ó b á l o m . D e e n g e d j e m e g d o k t o r u r . h o g y k o n a r k o d a s o m m a l e l s i l a n y i t o m é s h a l v á n y v o n á s o k b a n i s c s a k e r ő t l e n ű r e c i t a l o m a z ö n l e k e s b e s z é d e t.

Uraim és hölgyeim! — ilyen formán szól Serédi. Izrael népének a mikor hazat keresni a szolgaság földjéből elindult — Jehovája egy szent helyet jelölt meg, ahol a törvényt kiadta mondván: »Old le lábaid sarut, mert a föld amelyen állsz, szent föld!« Izrael nem maradt meg azon a földön. Másut keresett hazat. De megtartotta a törvényt, a melyet itt nyert s birta a feltalált hazát amíg azt a törvényt megtartotta.

A Magyarok Istene Hadur, mikor elbocsátotta ezt a Nemzetet, hogy felkeresse, vérevel megszerezze az »igéret földet«, ezt a drága Hazát, azt mondá neki: Kedvelt né-

pem voltál mindig, legnagyobb áldasomul megmutatom neked a hazák legjobbját, foglad el véreddel s önalkotott törvényeiddel; annak a földnek minden talpalata szent es szentség legyen neked! . . .

Es elfoglalta és megtartotta immár ezer éven át a honszeretnek soha nem szünő veraldozatával és törvényehez hű ragaszkodásával, mint aldó nemzeti Istenétől nyert szent-éget. Oh! mert ennek a hazának minden hantja honfi vértől ázott.

A magasztos honfi veraldozatnak csudával határos ténye szentelte meg hazánknak ezt a pontját is, hol a branyiszkói honvédhősök porai nyugosznak és ez egész hazában, mely pedig nekünk mindan részében szent, ez a hely a legszentebbek egyike! A magyar hazát megtartani egyedül képes szabad halállal haltak meg ők itt — 1849. Február 5-kén.

. . . ah nem meghaltatok, örökre halhatatlan félistenekké lettetek, e magasztos ki küzdött véretek által »Branyiszkói Honvédek«, dicső hősei az új szabad Magyar Hazának, a kik m gnyitottátok az 1849. dicsőséges honvéd győzelmek sorozatát!

Elhoztuk és letettük szent poraitok felett félszázad múltán a hála és kegyelet jelét, amelyet irántatok érzünk és a következő nemzedéknek és az ezután kelő nemzedékeknek athagyunk. Egyszerű e koszorú, de nem évülhető érdem-töket akarja hirdetni, mint a bérczen magasló örökzöld fenyő, a

melynek gajjaiból készült, amely évről-évre, mindig zöld marad, miként a honfi érdem daczol változással és enyészettel.

Isten . . . Magyarok Istene, halld meg szent imánkat! . . . Nyugtasd édesen e kiválasztott és a szent hazaért halála hivatott hős gyermekid porait. Leikesítsd példájokkal, buzdítsd áldozatkész honszeretnre e hazának minden fiát és leányát. Őrizd meg és tedd kedv-sse amiért ők haltak: e hazának szabadságát és függetlenségét új es új erredelken át — örökké, míg csak e földgolyón nemzetek léteznek, amiknek hon-fenntartó életökben hazaszeretetre, veraldozatra lez szükségök!

A legfőbb fokra lelkesült küldöttség aztán, átvette a szónok által megkezdett »Szózat«-ot s elénekelte ennek első versszakát.

Az ünnepélyes jelenet lefolyt. Sováró-tunk már a »Magas-Tátra« bérczei megláthatásaért. Felebb hatoltunk a birtokos szepesváraljai püspökség vagy káptalan (?) által fenyegetésztől kegyeletlenül egészen megfosztott, — most már kopasz — sivár hegyen. De bizony nem lehattunk szerencsések, mert az ormokat a távolban fényes fehér felhők takarták el szemünk elől.

Szinte fájó szívvel hagytuk el a megszentelt helyet . . . de intett az óra is, mely már d. u. háromnegyed 1-re járt s a test is kezdte kivánni kielégítését.

Ezt is megtaláltuk visszaterében Sirokán

első ülésen interpelláció tétessék a párt nevében.

Maga még indítványozta, hogy a párt nevében indítvány alakjában határozati javaslatot nyújtson be, melyben a párt programja szerint a teljes önálló gazdasági berendezkedésre a szükséges intézkedések azonnali foganatosítására utasítsák a kormányt.

Többek hozzászólása után a párt mindkét indítványt egyhangulag elfogadta; az interpelláció megtételére Kossuth Ferencz elnököt, az indítvány henytá-ára Eötvös Károlyt kérte fel és elhatározta, hogy szeptember 5-én, tehát ma délután 5 órakor értekezletet tart ezekben az ügyekben.

Ezután Lakatos Miklós felszólalásából kifolyólag egyhangulag elhatározta a párt hogy az osztrák császár ötven éves kormányzati jubileumából kifolyólag a »Budapesti Közlöny«-ben, tehát a magyar hivatalos lapban Goluchovszki külügyminiszter ellenjegyzésével megjelent császári és legfőbb haduri kéziratok és az azokban foglalt kitüntetések ügyében parlamenti akciózt indít és felkérte Thaly Kalmánt, hogy ez ügyben tegyen előterjesztést a pártnak.

Horváth Ádám bejelenti az önálló vámtérület tárgyában K e c s k e m é t e n, valamint tartandó népgyűlést, a melyen K o s s u t h F e r e n c z e s a párt több tagja részt fog venni.

Kossuth Ferencz ama bejelentéssel, hogy Debreczenben e hó 18-án, Sikióson e hó 25-én, Szegeden október hó első napjaiban és Nagyszalontán október közepén tartanak az önálló vámtérület ügyében népgyűlést, az értekezlet véget ért.

A z e s z t r á k r e i c h s r a t h — miként jeleztük — szept. 26-ra össze van hívva.

Első teendője: a megalakulás lesz, mivel az ülészek bezárása után minden bizottsági tag elvesztette állását, továbbá minden javaslatnak ujonnan való előterjesztése; s a kormány minden intézkedését, amiket a 14. §. alapján tett jóváhagyás végett bejelenti.

egy tiszt és szives öreg zsidó korcsmáropár asztalánál 3 órakor, a hol aztán a poharköszöntések sem hiányoztak, amint ez már szokás a magyar lelkesedés váhatalan kísérője.

Megemlékeztünk hálással ami lelkes küldöinkről, a kik minket ez ohajtott kirándulásra, e kegyeletes ténynek a cseméhei fürdőközség nevében is végrehajtására ösztönöztek és megbíztak. Nemes tettöket méltányolva, kértük a Magyarok Istenét, hogy mindig boldogítsa ily lelkes honleányokkal — e hazát.

Mikor este 8 órakor, tehát 13 óráigénybevitel kirándulásunkból visszaérkeztünk: az a riadó éljenzés melylyel a vendéglő teraszáról és az országuton sorakozott szepársaság részéről fogadtattunk... mily jól esett nekünk s mennyire megjutalmazta tarad-ságunkat!... nem is kell mondanom.

Beszámoltam hát hölgyeim — Uraim társaim nevében is Nézze a tisztelt fürdőtársaság a jó akaratot s ne részesítsen gyarló előadásomért érdemlett megrovásban!

Igy üdültünk mi a cseméhei fürdőben, ennek családias és lelkes kis társadalmában testileg-lelkileg s elhoztuk onnan és megtartjuk egymás — és a hely iránt is: a mindenkör jóleső m e g e m l é k e z é s t!

— a — r.

Trón-beszéddel nyitattik-e meg, amiként törvényesen kellene, az ülészek, nem bizonyos. Ez aktus — úgy látszik — Ausztriában kiment a d.vatból.

Németek és csehek nem sok reményt táplálnak affelől, hogy a birodalmi gyűlés eredményesen fog működni s azt hiszik, hogy a németek tovább fognak obstruálni, s nem hajlandók még a nyelvrendelet módosítása esetében sem, — amit Thun a prágai »Bohémia« utján hirdet a kiegyezési törvények felett vitába bocsátkozni. A lapok legalább e reménytelenségnek adnak cikkezéseikben kifejezést.

Thunnak azonban támadt egy váratlan szövetségese a lapok közt: a »Vaterland« ez a centralista — néppari — klerikális szenny lap. Ez azt mondja, hogy a Magyarországgal való kiegyezés bevezetett tény: és sem az osztrák sem a magyar képviselőház nem lesz képes a két miniszterelnök megállapodásait megváltoztatni. Ennek a lapnak a »magyarok gavallér eljárása« magasztaló fordulata jellemző. Bánfv. eljárás nézve, mert azt mutatja, hogy óriási könnyelműséggel nagy áldozatokat hozott a centralisták oltárára.

BELFÖLD.

A hadgyakorlatok. Az összes csapatmozdulatok szünetelnek, délután egy órakor ebéd volt, a melyen D e s e w f f y püspök és a buzási plébanos is részt vettek. Mint-hogy a királyi sátor nem volt elegendő a vendégek befogadására, azok egy részét abban a kisebb, pompásan berendezett sátorban helyezték el, a melyet már Ferencz császár használt a francia háborúban.

Darányi miniszter utja. D a r á n y i Iznác dr. földmivelésügyi miniszter ma befejezte a tokaji Hegyalján tett körutját. Személyes tapasztalatai kiegészítésül azonban megismerkedni ohajtván közvetlenül a szőlőszedők kívánságaival is, részt vett még a zempléni megyei gazdasági egyesületnek délután tartott értekezletén, a hol meghallgatta a gazdák előadásait.

A miniszter, a ki az éjjel Andrássy Sándor gróf birtokán töltötte, Velejtéről Sárospatakra utazott, hol az alomáson a gazdák nevében L a c z a y Szabó László üdvözölte. Innen kocsiokon a sárospataki alsó szállótelepre hajtottak. E negyven holdnyi állami telpen kizárólag oltványokat termelnek, a mi nagyban előmozdítja a tokaji szőlők teljűsítését.

Sárospatakra visszatérve, az ottani főiskolát látogatta meg a miniszter, hol a tanári kar s a növendékek elen R a d á c s y igazgató intézett hozzá szép üdvözlő beszédet. A miniszter megtekintette a főiskola összes helyiségeit, köztük a 60.000 kötetből álló híres könyvtart is, majd kíséretével Majláth József grófnak szállóját, egy állami szállótelepet és Grosse Ödönnek Ujhely határában levő szállótelepét tekintette meg.

A hadgyakorlatok.

A tegnapi csendes hétköznapra ma ismét zajos léttel és fényvel teljes ünnepnap következett. Már a hajnali óráktól kezdve egyik különvonat a másikat érte, óriás módon megnövesztve a szerény helyi érdekű vasutnak máskor oly kis mértékben mozgó forgalmát, amely ma alig volt lebonyolítható. A vonatokból csak úgy áradt a tömeg a kies fekvésű gyógyfürdőhelyre, amely bármily közkezdveltségű, ennyi embert talán még soha sem látott együtt.

A csapatok közül azok, a melyek abban a véletlen szerencsében részesültek, hogy itt tölthették a mai szünnepot, részben a helységben magában voltak elszállásolva, részben a környéknek országutak mentén levő helységeiben, részben a szabadban táboroztak, ami a mostani hűvös időjárás mellett alkalmas volt arra, hogy a szép harcjátéknak komoly hátterére emlékeztessen.

Buziás fürdőt magát teljesen lefoglalta a polgári elem. Két vármegye társadalma adott itt magának tsálkózót a mai napra, imponáns lelkes tüntetésre készülve a ma esti szerenád

alkalmából. Utakon, tereken csak úgy nyüzsög a sokaság; különösen a gyógypark és a vendéglők zsufolásig tömve vannak.

KÜLFÖLD.

A Dreyfus ügy.

Páris, szept. 4. Hir szerint a hadügyi tarczát ideiglenesen Bourgeois veszi át, Cavaignac utódjául Saussier tábornokot emlegetik. A Párisból tavol levő minisztereket távirati uton haza hívták. Azt hiszik, hogy hétfőn miniszter-tanács lesz.

Páris, szept. 4. Hir szerint Viger földmivelésügyi és Tillaye közmunkaügyi miniszterek is beakarják adni lemondasukat. Több lap a kamarák összehívását sürgeti.

Páris, szept. 4. Faur köztársasági elnök Le Gall kabinetirodai főnök és katonai kíséretének két tiszte kiseretében 11 óra 35 perczkor ide visszaérkezett a Saint-Lazáre pályaudvaron Delcasse és Bourgeois miniszterek, Zurlinden tábornok és más személyiségek fogadták. Az elnök a váróteremben hosszabb időig beszélgetett a két miniszterrel és Zurlinden tábornokkal; azután kocsin az Elysée palotába hajtatott.

Páris, szept. 4. Dreyfus felesége kérvényt intézett Sarrien igazságügyi miniszterhez, a melyben a büntető perrendtartás 443. cikkének 34 §-a alapján a Dreyfus pör revízióját kéri.

Páris, szept. 4. A legtöbb lap melegevéssel fogadja Cavaignac hadügyminiszter lemondását, aki minden áron megakarta akadályozni a Dreyfus-pör revízióját, jól lehet a jelen viszonyok között ez az egyetlen intézkedés, a mely vissz adhatja az ország nyugalmit. Több oldalról azt allítják, hogy Cavaignac elveszi a n a t i o n a l i s t a - a n t i s z e m i t a csoport vezetését.

A kubai adósság.

Madrid, szept. 4. Hir szerint az 1886 évi kubai adósság kifizetésére kölcsönt szándékoznak fölvenni, de majd csak később, mint-hogy az egész kubai adósság rendezése a Párisban összeülő béke bizottság feladata lesz.

Véletlenül elsült ágyú áldozatai.

Kempton, szept. 4. A »Staats« — und »Anzeiger«-blat jelent, Nesselwangból; — Penteken este, midőn a hadgyakorlat után az ágyukat összeallították, amit nagy sokaság nézett, egy ágyú, amelyből a töltény meg nem volt kivéve, elsült. Hat polgárember megsebesült, köztük egy fiatal ember életveszélyesen. A s-beülteket egy katona orvos reszesítette az első segélyben. A súlyosan sebesültek a kórházba, a többieket lakasokra szállították.

Rendkívüli városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 5.

Ma délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében gróf D e g e n f e l d József főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlés volt, melynek tárgyat a borítai és husfogyasztási adó megváltása képezte.

A tárgy maga, mely rendkívüli fontosságú a mennyiben Debreczen városát pénzügyi és közgazdssági szempontból igen közelről érdekli, megérdemelte volna a törvényhatósági bizottság melegebb érdeklődését.

Az italmérés és fogyasztási adó kezelésében nagy változások történnek új évkor. A szesz, sör és cukor fogyasztási adókat ezután mindjárt a gyárakból szedi be a kincstár, e-nek folytán megszűnnek a regále bérletek. Csupán a boritaladót és busfogyasztást változtatják a városok, e felett kellett határozni a mai gyűlésnek.

A gyűlést fél 11 órakor nyitotta meg gróf D e g e n f e l d József főispán, elnök.

A megnyitás után Hajdu Gyula adóügyi tanácsnok terjeszti elő a tanács javaslatát. Az előterjesztés szerint a szerződés a pénzügyigazgatósággal már megkötött. A boritaladóra nézve 73524 frt 42 krt a hus fogyasztási adóra nézve 58851 frt 85 krt. állapítottak meg mint szabályszerű kipuhatólási összeget, a város kiküldöttéi Simonffy Imre polgármester, Ábraháms László t. főügyész és Hajdu Gyula tanácsnok.

Elnök felteszi a kérdést a törvényhatósági tagokhoz, hogy elfogadják-e ezen javaslatot.

Juhász Ignác az eredeti szerződés felolvasását kívánja.

Simonffy Imre kijelenti, hogy már a pénzügyigazgatóságnál van a szerződés, azért tehát nem lehet felolvasni.

Juhász Ignác újra felszólal s kijelenti, hogy annak a szerződésnek változnia kellett.

Ezen okból a tárgyat tanácskozással el nem fogadhatja s szavazatával nem járul hozzá. Ha magát a szerződést nem is, de annak hiteles másolatát felolvashatták volna. Szerinte e javaslatot nem lehet határozat tárgyává tenni. Indítványozza a szerződés felolvasását s kijelenti, hogy e nélkül a tárgyalásba nem megy bele.

Simonffy Imre polgármester erre azt válaszolta, hogy a fogyasztási adókról szóló törvény minden városra nézve egyenlő. A szerződési minták nyomtatva vannak, abból kihagyni vagy változtatni nem szabad s azt minden ügyfél használni köteles. Kéri újból annak elfogadását.

Torday Gábor szintén ajánlja a javaslat elfogadását.

A közgyűlés ezután Juhász Ignác azon indítványát, hogy a kérdés napirendről levételessék, nem fogadta el. A tanács javaslatot azonban változatlanul elfogadta.

A gyűlés 11 órakor ért véget.

H I R E K.

* Városunk és vármegyénk leírása.

Az ezredéves ünnepély alkalmával Budapesten — tudvaleg — egy, az ország legtekintélyesebb íróiból és ezek embereiből álló, körülbelül 60 tagú szerkesztő bizottság alakult arra a czélra, hogy Magyarország egyöntetű és gazdagon illusztrált monografiáját megírja és kiadja.

E hatalmas terv első eredménye »Kassa és Abauj—Torna vármegye« monografiájának vaskos és díszes kötet volt, melynek megjelenése irodalmi eseményszámba ment. Ezt követte fűm és a magyar-horvát sengerpart, majd utána Vasvármegye monografiája. Most van munka a att — mint értesülünk — Nyitra és Szabolcs vármegye. Reánk nézve főként fontos és érdekes az a körülmény, hogy a központi szerk. bizottság Vende Aladár mű segédszerkesztőjét most Debreczenbe küldte, hogy városunk és vármegyénk monografiájának előmunkálatai érdekében a szükséges lépéseket megtegye.

Íróársunk már érintkezett is ez ügyben gróf Degefeld József főispánnal, Simonffy Imre kir. tan. polgármesterrel, Ráó Gyula kir. tan. alispánnal, Komlóssy Arthur és Wesszprémi Zoltán főjegyzőkkel. Első teendő lesz a monografia-bizottság megalakítása, a melynek ismét első feladata a helyi írók kijelölése lesz, mely

után Vende Aladár íróársunk megkezdi adatgyűjtő és tanulmányi körutját a városban, és a megyében.

* **Carmelini M.**, a debreczeni publicum által előnyösen ismert ügyes bűvész Debreczenben néhány villamos bűvészeti és spiritalistikai előadást fog tartani.

* **Elmozdított községi jegyző.** Kaszás József B-ujvárosi főjegyzőt, ki ellen annyi ízben adatott már panasz a vármegyén és a kir. törvényszeknél sértetelés, hivatalos hatalommal való visszaélés és brutális magaviseletért, újabban az egész újvárosi intelligencia panasztevére gróf Dégenfeld József főispán rendelkezése — a járási főszolgabíró állásától felfüggesztette, s elene okirat hamisítás és több rendbeli törvénybeütköző cselekményekért a vizsgálát megtagartás a telrendelte. A vizsgálat vezetésével Pakozdi Sándor szolgabíró bizott meg, kinek nem kevés munkára és türelemre van kílátása, míg az egész községben gyűlt jegyző és mellő tarsa Györfi P. bíró ellen a mintegy 200 jelentkező panaszost kihallgatja és megjez. könyvezi.

* **Meghívó.** Fo yó évi szeptember hó 11-én, azaz vasarnap, Kiss Béla elsőrendű zenekara közreműködésével a »Korona« című tanczteremben és mellekéhségeiben Confetti és Serpentin dobással, világpostával, tanczcsal szavallattal és enekszámmal egybekötött kedélyes szüreti ünnepélyt rendezünk, — kívül czimzett és becses családját ezen kedélyes-estélyre tiszfelettel meghívja a rendezőség nevében: Schaf János tancztanító. Kezdeté este 8 órakor. — Vége reggel. Belépti-díj: személy-jegy 50 kr. Család-jegy 3 személyre 1 frt 20 kr. Zenész Kiss Béla és zenekara Jégyc elöre is válthatók a rendezőségnel. Kerjük a tisztelt vendégeket minél egyszerűbben öltözködni. A szüreti ünnepély programja a belépeskor lesz díjtalanul kiosztva.

* **Elgázolt ló.** A mezőrendőr kapitány-ságnak ma azt jelentették, hogy a szoboszlói uton az ejjel 1 óra 25 p-kor egy arra haldó tehervonat egy lovat elgázolt. A rendőrség, mely a ló hulláját azonnal elszállíttatta, vizsgálatot indított a vasútiór ellen, a ki midőn a vonat arra jött, elfelejtette a sorompót leengedni.

* **Rudolf trónörökös Debreczenben.** Hogy Rudolf trónörökös emléke még mindig kísért a nép között s vannak oly élelmes csalog, kik a köznépnek ezen hiszékenységet raviszul, saját hasznukra kiaknazzák, annak fényes bizonyítéka az alább leirt eset, mely városunkban történt.

Zolnai Miklós kocsis, itt as állapotban ma lovával a főtéren össze-vissza hajtott. Öri István rendőr észrevette a kocsis ittaságát s hogy az esetleg bekövetkezendő bajnak elejét vegye, a kocsist bekísérte a közp. rendőrségre.

A kihallgatás alkalmából előadta, hogy tegnap délután megismerkedett egy 26—27 éves, uriasan öltözött szöke fiatal emberrel, kinek órán és száján hatalmas vágásból eredő seb látszott. A fiatal ember Rudolf trónörökösnek adta ki magát s megígérte, hogy öt gazdaggá fogja tenni. Zolnai abbéli örömben, hogy a trónörökös vele szóba állt s neki sok pénzt ígért, egy kis írást proponált amit az idegen minden ellenvetés nélkül elfogadott. Így jártak aztán egyik kocsimábol a másikba s ugyancsak szüresöltek a nemes italból. A főtéren elváltak. Zolnai bement a Bika szállodába aludni.

Az idegen elment Révész Zsigmond üzletébe cipőt vásárolni, melynek árát azonban elfelejtette megfizetni. Az üzletben még jókor észrevették ezen feledékenységet megcsipték lehúzták lábáról a cipőt s rendőrért küldtek. Mire a rendőr megérkezett az idegen elmenekült. A rendőrségnek eddig még nem sikerült elfognia az állítólagos Rudolfot.

* **Övakodjunk a világkéktől.** Ezzel a czimmel egy berlini új-ság mulatságos verset közöl, a melyet hevenyészett fordításban itt adunk:

Sötét ruhában, gyaszruhában
Miert vonul föl bus tömeg?
A muszkaczarnak béketervét
A kor ma való-ítja meg.
Jönnek a lányok és menyecskék
A kic-ik úgy, mint a nagyok,
Hogy még egyszer, utólszor lassák
A legutolsó hadnagyt.

Szép volt, mikor a banda mellett
Az ifjuság bukfcnczet hanyt,
Mikor a trombita s a dobszó
Büvölt el aszonyt és leányt.
Mikor a csakók tündököltek;
Megszégyenítvén a napot,
Ma már ma már czivilben látjuk
A legutolsó hadnagyt.

Ah, így enyészik el a szépség,
A szakácsnő is oly borus,
Kinek marad meg vacsorarul
Ezentul majd a tészta, hus?
A haderőnek vége immar.
A baka tüzer befagyott
S a monokli n-m vizasztalja
A legutolsó hadnagyt.

A szép leányok kis szívében
Örök lakos lesz most a bu
Mit ér a béke katonátlan,
Ha nincsen többé háboru?
S a legszebb kis lány szép szemében
Keseri, fájó köny ragyog:
»Hadd csökölöm meg — szól — utólszor
A legutolsó hadnagyt.«

* **Késelő cigányok.** Nagy József és öccse, aki szintén Nagy József névre hallgat s foglalkozásukra nézve a városi téglavetőben dolgozó munkások, tegnap a Hatvan-utczai sorompónál valami nezeteltérés miatt összeharagultak Rostas Imre kenyerestársukkal s a verekedés heve annyira elragadta Nagy Józsefet, hogy egy erősnyelű bicskával nekirontott Rostasnak és a kezt teljes erővel hatába dőfte, nagy vágást ejtven rajta. Majd a már megsérült embernek neki rontott mind a ketten s alaposan elverték. A sérült Rostást Szentpály ker. orvos vette gondozás alá. A késelő cigányokat, kik elmenekültek, a rendőrség üldözi.

* **Megvert öreg ember.** Kovács József napszamos alaposan elázva botorkált tegnap a Csapó utczen lakása felé. A miot a Mórca telepre érkezett meglátta az ősz Herczeg Mihályt ki csendesen őrizgette a gondjaira bízott juhokat. Odament az öreghez s a nála levő bottal minden ok nélkül ütlegelni kezdte. A rézsző szöke csak akkor hagyott fel a veréssel, mikor embereket látott közeledni. Erre elfutott. Az odaerkező emberek a szegény öreg eszméletlenül, vérrel elborítva találtak — Csakhamar megjelent a helyszínen a Dószegi rendőrszparaacsnök, ki két rendőr segítségével a Csapó-kert möött elcsipte a gyalazatos tett elkövetéjét. Kovácsot lecsukták a súlyosan sérült Herczeg Mihályt pedig kórházba szállították.

* **A színészeti kiállításra** már két érdekes küldemény érkezett be; az egyik tárgy egy bronztokba zárt ezüst érem, készített a debreczeni állandó színház felépítésének emlékére 1865-ben. Beküldöje Thán Gyula hrapszerkesztő és színműirő. A második beküldött emléktárgy: 1870 ben az intendatura fénykorában itt működött debreczeni színtársulat első rendű tagjainak arczképsarnoka melyen Blaha Lujza, Törökne, Hetényi Laura, Zoltényi, Mándoki, Zöldi, Dálnoki és Bercevényi párok, Vizvári, Ekyüd, Gerecs, Dalfi, Philippovics és Szomoinoki Erzsí arczképei láthatók.

A többi emléktárgyak beérkezését is figyelemmel kíséjük, — mert úgy tudjuk, hogy Komlóssy Arthur városi főjegyző és rendező bizottsági elnök urnak, igen sokan ígérték meg hogy a színészeti kiállítást, féltve őrzött emléktárgyaik beküldésével gazdagítani fogják.

*** Állategészségügy Hajdúvármegyében.** Hajdu vármegyében a múlt héten a következő állatbetegségek fordultak elő: Lappfene Balmazújvároson 1 udvaron, Földesen 1 udvaron, D i s n y e s h á t 1 udvaron — ö s s z e s e n 3 községben 3 udvaron. Veszethegység: Szovátton 1 udvaron, összesen 1 községben 1 udvaron. Takonykór és bőrféreg: Földesen 1 udvaron, Mike Pércsen 1 udvaron, összesen 2 községben 2 udvaron. Kükör: H. Nánáson 1 udvaron. Ser esvész: B.-Ujvároson 4 udvaron, Csegő 1 udvaron, Földesen 16 udvaron, H.-Böszörmény 1 udvaron, H.-Dorogon 1 udvaron, H. Hadházon 1 udvaron, H.-Nánáson 1 udvaron, H.-Szoboszló 7 udvaron, Kabab 5 udvaron, Nadudvar 5 pusztán, — Püspök-Ladány 3 pusztán, Szovátton 1 udvaron. Tetétlenül 2 udvaron összesen 13 község.

*** Merénylet gr. Thun ellen.** Egy bécsi nyomozó vakmerő merénylet hírére hozza melyet néhány nap előtt a krensi palotában, Thun miniszterelnök ellen követtek el. Thun estefelé nevével beszélgetve egy első emeleti ablak mellett állott, mikor kün lövés dördült el s egy golyó közvetlenül a feje fölé a szobába repült és a falba furódott. Rögtön megindították a nyomozást, de a tettest nem sikerült elfogni. Azt mondják, hogy a merénylet politikai bosszu műve.

*** Gyomor nélkül élő asszony.** A múlt évben az egész világon nagy feltűnést keltett az az operáció, melyet a bécsi klinikán végeztek egy asszonyon, kinek kivették a gyomrát. Egy hasonló esetről írnak az angol lapok A san-franciskói klinikán hosszú idő óta kezelték már egy Maggini nevű 65 éves asszonyt akinek annyira rossz volt a gyomra, hogy még a folyékony éledeleket se tűrte. Az orvosok végre arra határoztak magukat, hogy operációt végezzenek a beteg s kivessék az egész gyomrát. Az operáció sikerült s az asszony gyomor nélkül ugyan, de egészségesen hagyta el a kórházat. Most rendszeres tapalokzik. Így írják. Hígyje, aki akarja.

*** A szocialista végrendelete.** Krakóból jelentik, hogy ott a napokban meghalt egy Czernek Józsefnévű cipész. Czernek vagyons ember volt és egész vagyonát körülbelül 30 000 forintot a krakói szocialdemokrata párt vezéreire hagyta. Az örökösök Daszynski, Mar-k dr., Szulczewski és Engisch képviselők akik oly feltétel alatt kapták meg az örökséget hogy azt szocialista célokra fordítják.

*** 1898. szept. 4-én tartott lövészet eredménye.** Díjat nyertek: Legjobb mély lövéssel Wezter István 4 koronát, legtöbb körülövés Molnár Ferenc 2 koronát.

*** (Uj zeneművek).** Most jelent meg Ös-Budavára műsorának a legkedveltebb száma az ugynevezett T o r e a d o r e keringő Chorintól, melyet a Denis spanyol testvérpár estenkint zajos tetszés mellett előad. A keringőhöz Füredi József irt magyar szöveget. Kapható a H a r m ó n i a zenemű- és zongora kereskedésben v á c z i - u t c z a 9. sz. 80 krért.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, szept. 5. (A Debr. ered. táv.) Ma 12 órakor az országgyűlés egybegyűlt. Solágyi Dezső elnökölt. A királyi leirat felolvasatott; ezután Polónyi Géza sérelmét adta elő, melyhez hozzászóltak:

Berzeviczy, Banffy, Horánszky és Pulszky

Dreyfus-ügy.

Páris, szeptember 5. (A Debr. ered. táv.) Ma hosszan tartó miniszteri konferencia volt. Cavaignac a revisió ellen pártot szervez.

Mükedvelők a szinpadon.

A «Sárga csikó» előadása.

A dohánygyári munkások szombat este egy igen sikerült színelőadást rendeztek a Margit fürdő dísztermében. Már az előadást megelőzőleg a próbák alkalmával megemlékeztünk arról az öröndetes és rokonszenves mozgalmáról, amelyet derék iparosaink s értelmesebb gyári munkásaink a nyár folyamán kifejtettek azzal, — hogy egész napi fárasztó munkájuk után a pihenésre szánt néhány órát arra használták fel, hogy nehéz, hivatásos színészeket is fárasztó színműveket tanultak be s dícséretes munkájukat bemutathatták a nagy közönségnek.

Igen öröndetes jelenség ez, mert egyrészt a mellett bizonyít, hogy a mi iparosaink értelmese, komoly gondolkodású emberek, másrészt pedig, hogy van érzékük a széprejóra s hogy azt az érzést nem hagyják pihenni, hanem keresnek s megragadnak minden alkalmat, hogy azt fejlesszék.

Igaz ugyan, hogy más városokban is rendeznek mükedvelői előadásokat — de nagyon ritkán — míg nálunk ezen a nyáron ez már a negyedik előadás volt s még a jövő héten lesz alkalmunk egy másik csoporttól a «Gyimesi vadvirágot» is élvezni.

Mióon a nagy közönség méltányos pártolása mellett megunk is örömmel és dícsérettel emlékszünk meg ezen mükedvelői előadásokról, reméljük s elvárjuk, hogy derék iparosaink a jövőben is ezen az uton fogják fejleszteni a szép iránti érzésüket.

Magáról a szombati előadásról csak dícsérettel lehet megemlékeznünk. A szereplők mindnyájan igyekeztek megfelelni elvállalt szerepeiknek s igazán szép elfogadható előadást nyújtottak.

Az egyes főbb szereplők teljes othonossággal mozogtak a szinpadon, minden izgatottság s felelem nélkül.

Legnagyobb dícséretet és elismerést érdemel a mi ügyes kollegánk T h a n Gyula, aki heteken keresztül a legnagyobb lelkesedéssel és fáradsággal igyekezett betanítani ezt az igazán nehéz népszínműt, s hogy milyen sikert ért el, azt igazolta az a nagy lelkesedés, amellyel a jelenvolt közönség a lámpák elé hívta.

Bak Janos «Laczi»-t játszott, s szép bariton hangjával s tüzes játékkal a legjobb partnere volt a kedves S z e d l á k Juliskának, aki «Erzsikét» személyesítette.

Ügyes, eleven temperamentumú kis leány kedves behízelgő hanggal s a «Csongrádi kis barna» kezdetű nótáját többször meg kellett ismételnie. T ó t h Andras «Bakaj Andrast» adta meglepő drámai erővel, T o m a István kitűnő «C s o r b a M á r t o n» volt, feleségét «Ágnes» Kovács Róza tette elfogadhatóvá. S z i l a s s y a pusztabíró, B i h a r i P e t t i K i s Bálint Sziget, B a z s e k Bogar Imrét, T i á k G a z s i t, V a r z a B a g ó t és Szabados Eszter Ö r z s i t játszották jó alakításban.

Az csemlék kitűnően sikerültek a mi a többi szereplőknek szerzett dícséretet. rendezés pedig B o r á n d bácsi érdeme volt.

Nem mulaszthatjuk el egyuttal megemlékezni a dohánygyár derék tisztviselőiről sem, akik mindent elkövettek, hogy az előadás sikerét biztosítsák s így részt vettek a rendezés nehéz munkájában is. Különösen meg kell emlékeznünk a gyár derék igazgatójáról, H a t h á z y Ferenczről, Z u n a Gyula igazgatóról, H a d h á z y I m r e osztály vezető, K o v á c s György és T h o m a M i k l ó s gyártási felügyelőkről.

A szombat esti előadást igen nagy díszes közönség nézte végig. Az előadás után vacsora volt, amelyet reggelig tartó táncz követett. Az éert szép sikertől felbuzdulva a rendezőség szombaton valószínűleg megismetli az előadást.

Tanügyünkről.

A debreczeni ev. ref. főgymnasium 1897—8. évi É r t e s í t ő j e, mint olvasmány is eléggé érdekes általában, de ez érdekesség debreczeni, vagy debreczenvidéki emberre nevezve még nagyobb... hiszen a «D e b r e c z e n i k o l l e g i u m» egyik és pedig legnépesebb részének képet festi az.

Az É r t e s í t ő az igazgató Dörzy Imre, most már egyházközségi középiskolai felügyelő. «Az egységes jogosítású középiskola» című cikkével van bevezetve s hibáztatja a mai középiskolai berendezést az ifjak rendkívül fontos pályá választása tekintetéből, mely amit felette meg van nehezítve. Az efeletti méltatlankodást jogosnak mondva, a kérdés megoldását az egységes középiskola eszméjében találja meg, melynek conditio sine qua non-ja a nemzeti közneveltség egysége, a nemzeti társadalomvezető elemeinek együttérzése, szellemi rokonsága és közös nemzeti idealokért való lelkesedése; ezeket kell biztosítani a középiskolai tanrendszert alapvető elemeknek közös ségével.

Kitűnik az É r t e s í t ő ből, hogy a tanulók mily nagy számmal keresik fel — szinte előzőnk ez intézetet. Ez a keresettség, miután nagyszámu ifjút el kell utasítani, az anyagi erőnek párhuzamos osztályok felállítására kevés volta miatt, nagy kellemetlenségek okozója; mert miként most is, a javítóvizsgát tevő, múlt évben itt tanult vagy éppen debreczeni illetőségű ev. ref. tanulóknak is 30-an adják tudtukra, hogy osztályzataikat ugyan kijavították, s promoveáltaknak, de számukra nincs hely, mert a törvényes létszám már addig betelt; s ekkor kell aztán vagy magán tanulóknak, ami igen költséges, beiratkozni, vagy ami költségesebb: menjen Debreczenből akár H.-Böszörménybe tovább tanulni.

Ki nem látja, hogy ez így nem lehet; hogy e városban más főgymnasiumot is kell felállítani, vagy a kollégium főgymnasiumát oda szélesbbiteni és anyagilag képesíteni, hogy a párhuzamos osztályokat megfelelő számban mindenütt felállítsa. Ezt pedig államségély nélkül nem lehet elérni; tehát el kell azt fogadni. A szükség kényszerít. Oktalan és közérdekkel ellentétes szegényérzet volna, hogy azt, amivel az állam tartozik is, el nem fogadhatnánk, mert az a t o n o m i a ellentmond az elfogadásnak. Ha csak annyi lenne a sérelem a prot. autonomia ellen, hogy egyik tanárt a közönség miniszter nevezi ki, holott az egész középiskolai berendezés az állam kormány megszabása szerint történik! sat. sat. Hát nem előbb való az, hogy ifjaink egységes protestans és nemzeti szellemben képeztessenek a szakértelem biztosságával, amit a «Debreczeni főgymnasiumban» megnyerhetnek és az állami felügyelő, a tankerületi igazgató elismerése szerint meg is nyernek, pedig ez is az állam, s nem az autonomia közege!

Az államségély elfogadásával — természetesen a szükségletet teljesen fedező, tehát nem holmi 8—10000 frtos számítással lehetne elejét venni azon a «Debreczeni főgymnasiumhoz» legkevésbé méltó takarékoságnak is, hogy itt is helyettes tanárok, persze kevesebb fizetéssel alkalmazassanak; s azon sajnosan tapasztalható hátránynak, hogy nincs elég tanár konkurrens. Pedig «Debreczeni főgymnasium»!

No hát nagytszeteletű intézői a «debreczeni egész kollégium» ügyének, ott kell keresni, ahol a baj van. Mert egyébként ennek az intézetnek a tanárokra nem hagy kívánni valót a vallásos erzes apolasában, kifejtje ez a nemzeti hazafiasság eserkölcsi erzését.

Egészeség úgy s az erre is szolgálatot tevő tornaszat sincs elhanyagolva... miként az e teren nyert jutalmak száma mutatja, hogy az ügy jó kezekben van. Hát ha nagyobb anyagi befordítás által a versenyképesség kifejtése itthon még magasabb ösztönzést adhatna! Mert nem kell gondolni és nem kell

elb. zakodni, mintha már itt elérték volna a tökélyt.

Igaz, hogy e tápintézet költsége 24.424 frt szép összeg, de mennyi szegény tanuló várna még itt e téren is a ki-egítő ingyenességre. 7000 frt ösztöndíj! Aldottak legyenek az alapítók, de miután az új kor nem hozza meg e téren sűrűn adozatait, pedig tankönyvekkel ingyen ellátás, tandíj lezárítása vagy tandíj elengedés talán még ruházatbeli segély is félferne stb. stb. helyet foghatna e rovatban... az az államsegély közvetve sok lyukat beföldna.

A népszámszági statisztika 767 nyilvános és 40 magán-807 tanuló — azt mutatja, hogy a Debreczeni főgimnáziummal e tekintetben csak meg kellő verseny: s ha az államsegély ereje mellett befogadhatná mind a jelentkezőket: mindeniket megszégyenít. Ha e körülményt, mint meló dicsekedést állítják az autonómia állítólagos sérelme ellene az államsegély elfogadása esetében: vajon nem ennek javára nyomja e le a közérdek tekintetbe vételével a mérleget?

Mert e mint a f. év aug. 23-24-iki »katholikus szövetség« szervezkedése int, még ha a »Debreczeni kátholikus szociális egyesület« kiépül is, nem szabad egyetlen protestans növendéknek sem saját védőszárnyak alól kibocsátani.

Sapientibus pauca! Az a tájékoztatása az Értelmitől, hogy szept. 5-8-ig bármely vallású növendék felvétetik csak sablon, mert az 1-4-ig való beiratások már megmutatták hogy saját vallásukat el kellett uasítani.

—a.—r.

Főiskolánk köréből.

Előadó tanárok és tantárgyaik. E ső f. l. v.

A) A hittudományi szakban.

Balogh Ferencz ny. r. tanár. Tantárgyai:

Keresztyén egyháztörténelem (I. korszak) heti 3 órában, u. m. hétfő, kedd, péntek d. u. 3-4.

Keresztyén egyháztörténelem (III. korszak) heti 3 órában, u. m. hétfő, kedd, Szerda d. e. 9-10.

Dogma történelem heti 3 órában, u. m. csütörtök, péntek, szombat d. e. 9-10.

Csiky Lajos ny. r. tanár, a kar ezidei dékánja. Tantárgyai:

Egyház szóoklattan, heti 4 órában, u. m. szerda, csütörtök, péntek, szombat d. e. 10-11.

Keresztyén erkölcsstan, heti 4 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök d. e. 11-12.

Szóoklati gyakorlatok, heti 2 órában, u. m. hétfő, kedd d. e. 10-11.

Theologiai tudományok encyclopaediája, heti 3 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda d. e. 11-12.

Dr. Erdős József, ny. r. tanár. Tantárgyai:

Ujszövetségi exagesis, heti 4 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök d. e. 8-9.

Ujszövetségi isagogika, heti 3 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda d. e. 10-11.

Vallásbölcsezet, — heti 3 órában, u. m. csütörtök, péntek, szombat d. e. 9-10.

Keresztyén hittan, heti 6 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda d. e. 9-10, péntek, szombat d. e. 8-9, szombat 11-12.

Sass Béla ny. r. tanár. Tantárgyai:

Ószövetségi írásmagyarát, heti 4 órában, u. m. hétfő, kedd, csütörtök, péntek d. u. 3-4.

Ószövetségi theologia, heti 3 órában, u. m. péntek, szombat d. e. 10-11, szerda d. e. 11-12.

Héber nyelvtan, heti 3 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda d. e. 9-10.

Héber régiségstan, heti 2 órában, u. m. csütörtök, péntek d. e. 9-10.

B) A jog és államtudományi szakban.

Liszka Nándor, ny. r. tanár. Tantárgyai:

Alkotmány, és kormányzati politika, heti 5 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek d. e. 9-10.

Bányajog, heti 3 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda d. e. 11-12.

Államformák és államkapcsolatok (különös tekintettel Magyarországra), heti 1 órában, — u. m. szombat d. e. 9-10 (special c.)

Dr. Kovács Sándor, ny. r. tanár, ez évi akad. igazgató. Tantárgyai:

Római jog története és Institutio, heti 8 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat d. e. 8-9; kedd, csütörtök d. u. 3-4.

Gaius Institutiójának I. könyve (er. sz. olvasással) heti 1 órában, u. m. péntek d. u. 3-4.

Dr. Karsa István, ny. r. tanár. Tantárgyai:

Magyar magánjog, heti 5 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek d. e. 10-12.

Ausriai magánjog, heti 6 órában, u. m. szombat d. e. 10-11; szombat d. e. 11-12ig hétfő, kedd, csütörtök, péntek d. u. 3-4.

Dr. Bacsoni Lajos, ny. r. tanár. Tantárgyai:

Magyar közigazgatási jog, heti 5 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek d. e. 10-11.

Állam szolgálat, heti 2 órában, u. m. szombat d. e. 10-12.

Állam számviteltan, heti 3 órában, u. m. hétfő d. u. 4-5; szerda és szombat d. u. 3-4.

Dr. Ozory István ny. r. tanár. Tantárgyai:

Büntetőjog, heti 5 órában u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek d. e. 8-9.

Bevezetés a jog és államtudományba, heti 2 órában: u. m. hétfő és csütörtök d. u. 4-5.

A magyar büntetőjog anyaggyűjteményének ismertetése, heti 3 órában u. m. hétfő, kedd csütörtök d. u. 5-6.

Dr. Bartha Bélá, ny. r. tanár, a kar ezidei dékánja. Tantárgyai:

Nemzetgazdaságtan, heti 5 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök d. e. 11-12; kedd d. u. 2-3.

Magyar pénzügyi jog, heti 5 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök d. e. 8-9; hétfő d. u. 2-3.

Dr. Kérészy Zoltán, ny. r. tanár. Tantárgyai:

Magyar alkotmány és jogtörténet, heti 7 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek és szombat d. e. 9-15; szombat 10-11.

Egyházjog, heti 7 órában, u. m. kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat délután 5-6.

Dr. Helle Károly, ny. r. tanár. Tantárgyai:

Kereskedelmi és váltójog, heti 6 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek d. e. 10-11; csütörtök d. e. 11-12.

Pres és perenkívüli eljárás heti 5 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek d. e. 9-10.

C) A bölcséleti szakban.

Balogh Ferencz ny. r. tanár. Tantárgyai:

Angol nyelvtan, heti 3 órában, u. m. hétfő, kedd, péntek d. u. 4-5.

Angol mondattan, heti 2 órában, u. m. csütörtök d. u. 3-5.

Dr. Öreg János ny. rendes tanár. Tantárgyai:

Jögbölcsezet, heti 6 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat d. e. 8-10.

Bölcséleti encyclopaedia, heti 2 órában, u. m. kedd, csütörtök d. e. 11-12.

Francia nyelv (kezdőknek) heti 2 órában, u. m. kedd, péntek d. u. 4-5; (haladóknak) heti 2 órában, u. m. hétfő, csütörtök délután 4-5.

Nevelésstan, heti 2 órában, u. m. hétfő, szerda d. e. 11-12.

Módszertan, heti órában u. m. szombat d. e. 11-12.

Dr. Erdős József ny. r. tanár. Tantárgyai:

Német nyelv és irodalom, heti 2 órában, u. m. csütörtök, péntek d. e. 10-11.

Ferenczi Gyula ny. r. tanár. Tantárgyai: Legújabb kor története, heti 4 órában, u. m. hétfő, kedd, szerda, csütörtök d. e. 10-11.

A történet kezdete. Történelem és az írás, heti 2 órában, u. m. kedd, péntek d. u. 2-3.

Dr. Tüdös Kálmán főisk. orvos. Tantárgyai:

Közegészségstan heti 2 órában, u. m. péntek d. u. 4-6.

Törvényszéki orvostan, heti 2 órában, u. m. szerda d. u. 4-5.

Mácsay Sándor ének és zenetanár. Tantárgyai:

Egybázi és műzenei, heti 3 órában, szombat d. e. 9-11. Hegedű tanfolyam (haladóknak) heti 2 órában, hétfő, csütörtök d. u. 4-5, (kezdőknek) 2 órában, szerda, szombat d. u. 3-4.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti gabonatözsde.

szept. 3.

készárúzet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	—	80	00.0—00.00
"	77	—	81	01.00—00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki	79	8.45—8.55	—	9.15—9.20
"	76	8.60—8.65	80	—
"	77	8.70—8.80	81	00.00—30
Festvidéki	78	8.85—8.90	82	9.10—9.15
"	79	8.65—8.75	—	—
"	79	8.80—8.85	80	—
Fehérmegyei	76	8.90—9.00	81	9.15—9.20
"	78	9.05—9.10	82	—
"	79	8.60—8.70	—	—
Bácskai	76	8.75—9.15	80	00.00—
"	77	8.90—8.95	81	0000—
"	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	78	—	80	—
"	79	—	81	—

Min. hekt.-ben

Ar kilogramm

1. oszt. elsőrendű	uj	70—72	7.00	7.10
"	"	—	6.95	7.00
"	"	—	6.85	6.95
Árpa takarmánynak	"	60—62	5.65	6.00
"	"	62—64	6.50	7.20
"	"	64—66	7.50	8.50
Zab	uj	39—41	5.70	6.00
Tengeri búza	uj	—	5.05	5.10
"	"	—	11.75	12.25
Repce búza	"	—	—	—

Sertés vásár.

szept. 3.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feletti súlyban 59—59½ krajczárig, közép (pkint 240—260 — kilogramm súlyban) 59—59½ krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 60—60½ krajczár.

Sertés létszám: 1898. évi szept. 1-én — volt készlet 47.259 darab, 1898 szept. hónap 2-án felhajtott 551 drb, 1898 szept. hónap 2-án napján elszállított 919 darab 1898 szept. hó 3-ik napjára maradt készlet ben 46.891 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

CSARNOK.

Dreyfus.

— 1898. szept. 4.

Irta: **Ábrányi Emil.**

Hova, merre szálljok rózsaszínű felhők? Gyöngédebbet, szebbet még sohase láttam! Mintha egy kert rózsaszínre kapott volna És suhanna lágyan az ég magasában.

»Nevetőkönnyekből, boldog sohajkból Egybe lengő pára: Visszük az örömhirt a szegény fogolynak, Óceánban álló pu-zta bérc fokára!»

És ti már költöztök, kedves csalogányok? Ragyogó tajakra, viruló ligetre Vágytatok ti eddig! Hát most mért repültök A legelhagyottabb, legbúsabb szigetre?

„Fényes, lombos erdő, boldog ember várjon!
Nem csicsergünk másnak,
Csak annak az Egynak! Elmegyünk mind hozzá,
Ujjongó dallával a szabadulásnak!»

Hát ti szöke fürtös, ártatlan fejcskék,
Kik az Isten körül játszadoztok szépen:
Rozmaring azokkal lebegő angyalkák,
Mit kerestek itt az Ördög szigetében?

„Kis fücska tapsol... nem tud elaludni
A dajka dalától.
Ezer csókot küldött, ezer csókot hoztunk
Szabaduló rabnak kicsi angyalától!»

Es te glóriás Szűz, a kinek szívéből
Halkan hull a hét seb el nem álló vére:
Mert ülsz itt e sziklán, ha leszál az éjjel,
Virrasztani mért jössz Ördög szigetére?

„Mert kell, hogy meg egyszer meglássa hazáját
Szép francia parton:
Ringatom a fejét fajdalmas ölemben,
Elgyötört, összeört életet fentartom!»

Az ég azurja...

Az ég azurja a magasban
Nyugodt derűve mosolyog.
Járunk viraggal tarka fűben
Mi koldusok, mi boldogok.

A remegő kék levegőben
Ez kis csicsergő lény lebeg
S fűrészelve szárnyát nap sugarban
Zeng a mezőnek éneket.

Mi nem dalolhatunk. Lezárta
Egy csók a szánkat csendesen!
És dalra nyitni ajkainkat
Te nem tudod, — én nem merem...

Szentessy Gyula.

Lekokk ur és a turfcasások.

Alaptalanul gyanúsítanom a nyájas ol-
vasót, ha el tudnám hinni, hogy Lekokk Nep.
Jánosról a magyar detektívek királyáról már
megfeledkezett.

E kitűnő férfival, aki kebelbarátaim kö-
zött nagyon előkelő helyet foglal el, hosszabb
szünet után ma délelőtt találkoztam.

— Na kedves mester, mi újság? kérdez-
tem tőle a harmadik pohár sör után, mert
addig szó nélkül ittunk.

— Többek között ismét van egy érdekes
esetem — mondta ő, — és ha megígéri,
hogy nem írja az újságba, szívesen elme-
sélem.

— Hogy írnam ki? Ön tudja kedves
mester, hogy én soha nem írok ki semmit!

— Akkor figyeljen ide. Ön tudja, hogy
az utóbbi időben sűrűn emlegettek, holmi
turfcasásokat. Nekem feltűnt a dolog és lel-
kem mélyén elhatároztam, hogy a magam
szakálara csináljak valamit ebben a dologban.
Kérem, egy ambiciózus detektív mindenütt
talál munkát. Ez a munka pedig igen érde-
kesnek ígérkezett.

— Minden bizonnyal.

— Ugy-e? Még csak azt nem tudtam,
hol kezdjek nyomozni? Azt mondom tehát a
feleségemnek:

— Asszony, készülj, ma délután löv-
senyre megyünk!

A feleségem roppant örült, igen szépen
kiöltözött és délután egy elegáns fiakkarban

ketten kirobogtunk a löversenyterre. Fölve-
zettem az asszonyt a nagy tribünre, azután
melleje ültem és tűnődni kezdtem.

Egy dolog világos volt; okvetlenül meg
kell ismerkednem egy zsokeval, meg kell nyer-
nem bizalmát és kivennem belőle amit tud.
Hopp! — mondtam magamban cémi habozás
után — van egy ötletem. Mért ne tehetné
meg ugyanezt a feleségem. És nyomban kiad-
tam a rendeletet önnagyságának, hogy mihelyt
észrevesz egy zsoké, kezdjen vele nyomban
és hevesen kaczerkódni. Mint férjnek, vérzett
a szívem erre a gondolatra, de mint detek-
tív kénytelen voltam gratulálni magamnak.
Nemde?

— Hogyne! A cél szentesíti az esz-
közöket.

— Jól mondja! Kedves nőm megadással
viselte sorsát és nyomban követte utasításai-
mat. Égő pillantásokat vetett egy zsoké feé,
— megjegyzem igen csinos fiú volt és az
csakhamar reagált. Bizalmasan mosolygott a
feleségemre, majd gyors elhatározással melleje
került és megszólította. Én a háttérben a ke-
zemet dörzsölgettem és azt mondtam: «Nep.
János, te kiváló férfi vagy!»

— Ön csakugyan nagy ember, kedves
mester!

— Köszönöm! A zsoké szemmel látható-
lag elsieltett. Odamentem az asszonyhoz és
kiváncsian kérdeztem: «Nos? «Nos» — fe-
lelte ő — igen csinos fiú. «No igen»
— mondom én — «de jutottál valami ered-
ményre? «Nem, mert most lovagolni megy.
De adott egy jó tipet és azután vissza fog
jönni.» Megtettük a tipjét, de az eredmény
kissé lehangolt, mert a ló utolsó nap jött be.
Kisvártatva újból megjelent a zsoké, újból
feleségem melleje ült, majd mindakettlen felkel-
tek és elindultak az istállók felé. Csaknem
leestem örömben a tribünről. Az asszony
nagyszerűen intézi a dolgot. Most egyenesen
a darázsfaszekbe nyul! Kis ideig haboztam:
vajjon kövessém-e őket, de azután beléptem,
hogy okosabb dolog a tribünön maradnom és
varnom, mit hoz hírül az asszony?

— Az ön helyén én is így tettem
volna.

— Természetes! Ott ugy sem láthattam
volna semmit. Vártam tehát. Vártam egy fut-
mot, vártam két futamot, az asszony csak
nem jön. Végre a harmadik futam után meg-
jelent és közömbösen leült. «Nos?» — kérdez-
tem tőle újra. «Nos» — felelt ő — «már
mondtam, hogy igen csinos fiú!» «No igen,
de láttal-e valami gyanusát?» «Nem én, sem-
mit.» «Azt hiszed tehát, hogy ott minden
rendben van?» «Föltétlenül!» «Azt hiszed
tehát, hogy a turfon nem csinálnak?» «Azt
hiszem» — felelte ő.

Ezek után nem volt mit keresnem a
turfon, mert amit a feleségem mond, arra
mégset lehet venni. Kijelenthetem tehát önnek
kedves barátom: kár annyit lármázni, a tur-
fon nem csinálnak.

— De csinálnak kedves mester — mond-
tam megdöbbenve — csak hogy nem a
zsokek.

Lekokk Nep János csodálkozva nézett
rá, de minthogy én komoly és szótlan ma-
radtam, belenyugodott abba, hogy itt meg-
oldhatatlan rejtélyről van szó. Én pedig óva-
kodtam attól, hogy fölvilágosítsam; ki is csalt
voltaképpen a turfon?

Nyilt-tér

Minthogy a tavasz előrehaladásával cse-
csemőket, gyermeket és felnőttet egyaránt fenye-
get a járványok veszélye, ismét csak a minden
alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert
olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a
tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-
szerként szerepel, másrészt, mert dus szénsav-
tartalmánál fogva, specifikus óvószer is a ti-
phus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű ta-
vaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még
hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor na-
gyon ve zélyes hurutos bélbántalmak ellen.
Míg szoptatója e víz használata folytán nagyon
kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A
már meglévő gyomor- és bélhurutot gyerme-
keknel és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen
hatván be szénsavával fogva a gyomor és bél
idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinel
pedig nélkülözhetetlen hűtő, húgyhajtó és a
szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Törleszt. kölcsön

földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becserétek
háromnegyed részéig 20-30 év
közti időre készpénzben.
Birtokos felmondhat, pénz-
intézet nem mondhat föl.
Csak egy kamattal toka is tör-
lesztetik. Leborvítással leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás belvög- és illetékmentes. —

— Sommi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő
csakis: telekkönyvi kivonat és katasteri
birtokir másolat. 40484

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedül, mely az ország minden
megyájából, halászáig és a legkisebb föld-
birtokosok által önmánygyorsítással ajánlat van.

Varró leányok

felvételnek

Eislerné Köhn Róza

női ruhavarrótermében

Piacz-utca

Schvarcz butorgyáros ház.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem
45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos
kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 kü-
lönböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasz-
tóknek postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.
Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben.

(cs. és kir. udvari szállító).

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legújabb mintázat s színekben

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánljuk:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.